

Morgen de eerste paal in plaats van luchtkastelen

Al jarenlang maken bewoners van Edam-Volendam zich zorgen over een betaalbare woning voor onze jongeren. Omdat de gemeente consequent de focus heeft gelegd op bebouwing van de Lange Weeren (DLW) hebben bezorgde inwoners in december 2020 Stichting Natuurgebied Lange Weeren opgericht. Uit affiniteit met de natuur en het milieu maken wij ons sterk voor het bebouwen van de diverse inbreilocaties met de bestemming woningbouw in onze gemeente. Dan sla je immers twee vliegen in één klap. Namelijk een snelle oplossing voor het woonprobleem én het koesteren van ons spaarzame natuurgebied. Oplossingen voor de groeiende woningnood zijn al jaren onderwerp van discussie. Verschillende inbreilocaties liggen voor de hand, maar telkens opnieuw worden deze bouwplannen getraineed en op de lange baan geschoven. Alle pijlen zijn opnieuw gericht op een bouwplan in dit natuurgebied. Door uitbreiding van het bouwplan is de kans op afwijzing door hogere instanties nagenoeg zeker. Wij pleiten voor actie op korte termijn met een kans van slagen van 100%. Laten we de belastingcenten van onze burgers investeren in een zekere zaak: binnenstedelijke ontwikkeling op lege plaatsen, waar de infrastructuur en voorzieningen als scholen, supermarkten en een zorgpost al bestaan.

Inbreilocaties

De eerste paal voor woningen kan per direct in de grond geslagen worden op diverse locaties, zoals Maria Goretti (80 woningen), de Seinpaal (50 woningen), Bokkingstraat en Deimpt (75 woningen). Bouwplannen op het Tase terrein met plek voor 150 woningen in de oude kom zijn sinds 2015 niet gerealiseerd. Het industriegebied Julianaweg zou voor 750 woningen ruimte kunnen bieden. De RKAV-velden zouden herontwikkeld kunnen worden voor 400 woningen. Dit zou ook een oplossing bieden voor de overlast met vernielingen en schermutselingen bij voetbalwedstrijden in het mooie centrum van ons dorp. In de omgevingsvisie is de optie beschreven van tijdelijke verhuizing van de voetbalvelden naar de Edamse Voetbal Club (EVC). Na 2030 zouden deze sportvelden kunnen worden verplaatst naar 40-60 ha multifunctioneel bedrijventerrein in Purmer Noord-Oost. Het verouderde bedrijventerrein van het Slobbeland zou kunnen worden ontwikkeld als uitgebreid recreatiegebied. Kortom, alleen in Volendam zouden op korte termijn 1505 woningen kunnen worden gerealiseerd.

Gewaagd integraal plan

15 december zal een integraal bouwplan met 1160 woningen in DLW door het College van B & W worden gepresenteerd aan de gemeenteraad. De haalbaarheid van dit plan is uitermate discutabel. Het bebouwen van een veenweidepolder met de status van Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is op zijn minst opmerkelijk in een tijd waarin bouwprojecten alom in het land worden stilgelegd vanwege stikstofemissie. Zeker wanneer je je bedenkt dat DLW een belangrijke groene buffer is voor de stikstofdepositie van de aangrenzende beschermde Natura 2000-gebieden. Daarnaast dienen veengronden juist te vernatten met stijging van het grondwaterpeil om de uitstoot van broeikasgassen te verlagen en verdere klimaatverandering tegen te gaan. Volendam wordt al geteisterd door verzakkende bestrating (bodemdaling) als gevolg van inklinking. Het droogleggen van deze veenweidepolder zal naast verdere grondwaterdaling dus nog meer uitstoot van broeikasgassen en temperatuurstijging opleveren. Omdat het BPL is, is één van de voorwaarden voor bebouwing dat de gemeente kan aantonen dat er geen reële alternatieven bestaan. Dit argument zal direct van tafel worden geveegd. Zeker wanneer duidelijk wordt dat de gemeente jarenlang geen actie heeft ondernomen en keer op keer bouwplannen van inbreilocaties heeft afgewezen. Geen actie voor de

ouderen met de toenemende behoefte aan seniorenflats, vanwege de vergrijzing. Maar vooral geen actie voor het groeiende aantal woningzoekende jongvolwassenen.

Jongeren blij met een dooie mus

Als lid van de Raad van Commissarissen bij woningbouwcorporatie De Vooruitgang in Volendam benadrukt wethouder Marisa Kes de acute noodzaak van dit plan. Volendamse jongvolwassenen, die al jarenlang op een wachtlijst staan, worden beloofd dat zij op korte termijn in aanmerkingen komen voor circa 383 sociale huurwoningen en een gelijk aantal starterswoningen. De gemeente heeft subsidie aangevraagd, maar worden zo de extra kosten gedekt van de natuurcompensatie van € 10.000 per woning, een school, supermarkt, BSO, huisartsenpost, openbaar vervoer, extra geluidsisolatie voor de verkeersoverlast van de N247, een extra gemaal en grondspeculantenkosten? Of worden die kosten uiteindelijk toch op onze jeugd verhaald? De kans dat de plannen van een betaalbare woning in een aparte groene wijk zonder wateroverlast letterlijk en figuurlijk in het water vallen, is een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid.

Natte voeten

DLW is de laatste onbebouwde 10% grond van de Zuidpolder en is nu ingericht als waterberging. Dit oppervlak was net voldoende om de overdadige neerslag te bergen, waarbij de Julianaweg in de oude kom bij een simpele regenbui al blank stond en de natuurlijke veenwaterlopen van DLW regelmatig in de herfst en winter overstromen. Nu de derde ontsluitingsweg wordt aangelegd, wordt deze waterberging met 40% gereduceerd. In de huidige context – zonder drooglegging van het overgrote deel van DLW– heeft het Hoogheemraadschap al haar zorgen geuit over de waterberging en zullen maatregelen getroffen dienen te worden om overstroming te voorkómen. De Stichting voorziet dat de eventueel toekomstige bewoners van DLW hun voeten niet droog zullen houden. Als ten gevolge van hevige regenval de uitwaarden in rivieren overstromen en woningen moeten worden ontruimd, zegt iedereen: “eigen schuld dikke bult, wie gaat er ook bouwen in een waterberging.” Maar bouwen in de waterberging van een diepliggende polder is precies hetzelfde. Met een snel veranderd klimaat waarbij weerextremen heftiger en vaker zullen voorkomen, is het zaak om overvloedig hemelwater te kunnen bergen, zodat gemalen gelegenheid hebben om het weg te pompen. Water loopt, als eerste naar het diepste punt, in dit geval de Volendammer Meer. Behalve economische schade is er ook een veiligheidsrisico in dit gebied. In de Meer zijn veel seniorenappartementen gebouwd (Julianaweg, Roerstraat en Kielstraat). Evacuaties en tijdelijke opvang worden dan een actualiteit met het risico dat onze senioren te zwak zijn om op eigen kracht aan een overstroming te ontsnappen.

Openheid en transparantie

Na presentatie van het concept voor het integrale bouwplan zijn de bezwaren van Stichting Natuurgebied Lange Weeren zelfs toegenomen. De visie van de gemeente is o.i. te riskant om door te zetten. Voor de jeugd betekent dit integrale plan nog meer vertraging. Niet voor niets zijn de klimaateisen vanuit de Provincie aangescherpt en is men extra zuinig op BPL. De Provincie zal niet blindelings akkoord gaan met het opofferen van een unieke veenweidepolder in een al dichtbebouwde kom. De weidevogels en trekvogels van de twee Natura 2000 gebieden Markermeer en Zeevang foerageren en broeden immers in DLW. Bovendien is de waterberging al problematisch in dit gebied en dus ook in de omliggende woonwijken en de oude kom van Volendam. Kortom, laten we de luchtkastelen in de veenweide laten varen en plaats maken voor realistische bouwplannen in de inbreilocaties, die gegarandeerd en spoedig van de grond kunnen komen.

Hoogmoed komt voor de val

Hoewel het gemeentebestuur bij informatiebijeenkomsten de indruk wekt dat de Provincie laaiend enthousiast is, moet het integrale bouwplan nog worden gepresenteerd aan de projectontwikkelaars en de Provincie. Het verbaast ons dat het gemeentebestuur zich opstelt als spreekbuis voor de jongeren. De mythe dat DLW de enige oplossing is, wordt in stand gehouden, terwijl bekend is dat de

Provincie bebouwing van BPL als allerlaatste optie ziet. Het is de vraag of de gemeenteraad van Edam-Volendam de macht heeft om af te wijken van landelijke normen.

Sleutel

Als stichting willen we benadrukken dat het bovenstaande de feiten weergeeft wat betreft de bouwplannen van de afgelopen jaren. Het doel van onze stichting zal zijn behaald als niet alleen voor de weidevogels een leefbare omgeving blijft bestaan, maar ook voor de ouderen en jongeren in onze gemeente snel een oplossing komt. Het gemeentebestuur heeft de verantwoordelijkheid om voor ouderen en jongeren de sleutel van hun woning binnen handbereik te brengen.

Namens Stichting Natuurgebied Lange Weeren
Dr. Selene Veerman,
Voorzitter